

2. Три стани середньовічного суспільства.

- **Стани** - групи людей з певними правами та обов'язками.
- **Стани:**
- I. “Ті, що моляться” (*священики та ченці*)
- II. “Ті, що воюють” (*рицарі – феодали*)
- III. “Ті, що працюють” (*селяни*)

Духовенство

Це найпочесніший стан, бо церква панувала над життям суспільства.
Обов'язок: богослужіння і церковні таїнства.

Феодали

Феодал - не лише землевласник, а й рицар, брав участь у війнах.
Служив королю або сеньйору.

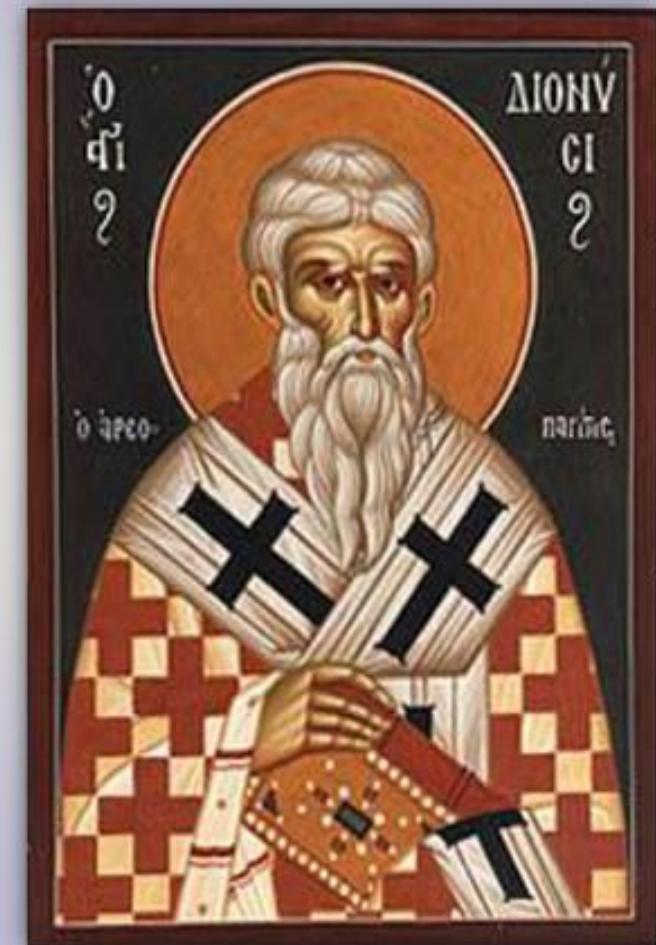

Селяни

Прості трудівники, залежні від феодала. Обробляли землю.
Частину заробленого віддавали своєму господарю.

Три стани середньовічного суспільства

«Ті, що моляться»

У процесі поширення християнства в Європі виникає прошарок **духовенства**. Основні обов'язки служителів церкви полягали в здійсненні богослужіння та церковних обрядів. Усе життя середньовічної людини було пов'язане з церквою — народження, хрещення, сповідання, вінчання, поховання. Більшість представників середньовічного суспільства не вирізнялися статками, але, незважаючи на труднощі та голод, люди будували величезні храми, в кожному поселенні обов'язково були церква та священики.

Духовенство отримувало десяту частину прибутків парафіян — десятину. Воно поділялося на духовні стани — від найвищих (прелати) до найнижчих (священики та їхні помічники). Крім того, духовенство поділялося на **«біле»** (священики та їхні помічники) та **«чорне»** (ченці). Майже всі відомі вчені й мислителі, значна частина письменників, художників, музикантів Середньовіччя належали до духовенства. Церква стала найбільшим землевласником, і церковні ієрархи почали поводитися як світські феодали, втручаючись навіть у справи королів.

«Ті, що працюють»

Найбільший стан середньовічного суспільства

складали **селяни**. Вони не входили до системи васалітету, а були підданими. Селяни

жили общинами, вели натуральне господарство. Основним видом діяльності були землеробство та скотарство. Поступово селяни потрапляють у повну залежність від феодалів (кріпацтво). Вони повинні були сплачувати оброк (частину врожаю, ремісничих виробів, сіна, дров тощо або певну суму грошей) та відробляти панщину (роботи в господарстві сеньйора — обробіток полів,

ремонт шляхів і замків, робота по господарству сеньйора та ін.). Селяни перебували в повній залежності від феодала: без його дозволу вони не могли залишити маєток свого пана, крім того, сеньйор був суддею для селян.

ФЕОДАЛИ

Prospectus **Середньовічне місто**

Середньовічні міста виникали на місцях старих античних міст, біля бродів та мостів через річки, а також біля перевалів і перекрестях торгових доріг. Утворювались міста і біля церквей, монастирів, феодальних маєтків, замків, бо вони утворювалися селянами які перестали обробляти землю і основним своїм заняттям зробили своє ремесло.

Середньовіччя

Раннє (середина I тис. н. е. — перша половина XI ст.)	Зріле (розвинене) (друга половина XI — середині XIV ст.)	Пізнє (друга половина XIV — XV ст.)
<ul style="list-style-type: none"> • Панування в економіці сільського господарства. • Процес формування держав у політичному житті. • Тимчасовий занепад культури в духовному житті 	<ul style="list-style-type: none"> • Збільшення кількості населення. • Пожвавлення господарської діяльності. • Виникнення міст. • Формування міської культури 	<ul style="list-style-type: none"> • Занепад господарства. • Зміна звичкої картини світу. • Глибокі зміни в релігії, поліції, економіці